

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 537
van **MATTHIAS DIEPENDAELE**
datum: 24 mei 2016

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Vlaams Onderzoeksportaal - Stand van zaken

Het Vlaams Onderzoeksportaal (www.onderzoeksportaal.be) - FRIS (Flanders Research Information Space) biedt een open forum om allerlei vormen van publiek gefinancierd onderzoek beschikbaar te stellen voor het brede publiek. Het is een nuttig instrument om het Vlaamse onderzoek zichtbaar te maken en trekt daarbij behoorlijk wat bezoekers aan.

Het onderzoeksportaal moet op termijn alle informatie ontsluiten over publiek gefinancierd onderzoek in Vlaanderen. Ondertussen herbergt het portaal 29.735 onderzoeksprojecten, 3596 publicaties, 2357 organisaties en 29.266 onderzoekers. Er wordt gewerkt aan een verdere verbreding en verdieping van de ontsluiting van onderzoeksinformatie in Vlaanderen om het open access en open data beleid verder uit te rollen.

1. Hoeveel publicaties, projecten, wetenschappers en instellingen werden vorig jaar aan de database toegevoegd? Welke contracten met nieuwe instellingen werden er opgestart in 2015?
2. In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 101 van 7 november 2014 gaf de minister aan dat de competentiepolen over hun onderzoeksprojecten rapporteerden aan het Vlaams Innovatie Netwerk (VIN). Om dubbele rapportering te vermijden, zou er overleg komen om de aanlevering van onderzoeksinformatie te stroomlijnen en hiervoor een plan van oplossing te ontwikkelen op generieke wijze voor alle competentiepolen.

Werd deze stroomlijning intussen bereikt? Op welke manier gebeurt de rapportering vanuit de competentiepolen op dit moment?

3. Kan de minister aangeven hoever het Onderzoeksportaal momenteel gevorderd is om op termijn alle informatie te ontsluiten over publiek gefinancierd onderzoek in Vlaanderen? Er wordt daarbij gewerkt via vier "sporen", namelijk: de uitbreiding van het aantal dataleveranciers, de uitbreiding van de informatieobjecten, de bouw van de onderzoeksinformatieruimte en het beter ontsluiten van de informatie.

Welke stappen werden voor elk van deze sporen vorig jaar ondernomen?

4. Dit jaar ligt de klemtoon op bouw en uitrol van de nieuwe FRIS-omgeving en het traject met de universiteiten. Daarnaast is ook de doorstroming van informatie van de instellingen die werken met PURE naar FRIS aan de orde.

Wat is hierbij de stand van zaken?

ANTWOORD

op vraag nr. 537 van 24 mei 2016

van **MATTHIAS DIEPENDAELE**

1. In 2014 bevatte het FRIS onderzoeksportaal 27.600 projecten, 27.945 onderzoekers, 2305 organisaties en 3596 publicaties. Ten opzichte van 2014 werden in 2015 2135 projecten, 1321 onderzoekers en 52 organisaties extra aangeleverd. Dit betekent opnieuw een significante stijging van projecten en onderzoekers. Het aantal publicaties bleef status quo, aangezien tot nu toe enkel een eenmalige aanlevering vanwege de Hogeschool Gent mogelijk was. Via het nieuwe FRIS onderzoeksportaal (zie vraag 3) zal het wel mogelijk zijn voor de instellingen om publicaties massaal aan te leveren.

In 2015 werden geen nieuwe contracten opgestart, maar wel de nodige vorderingen geboekt met nieuwe dataleveranciers. Zo werden met 4 SOC's (iMinds, VIB, VITO en IMEC) de analyses van hun onderzoeksinformatie afgerond en zullen in 2016 met iMinds, VIB en VITO de eerste technische stappen worden ondernomen tot aanlevering aan FRIS. Tevens werden er verkennende gesprekken opgestart met het VLIZ, Flanders Make, FWO en het voormalige IWT.

2. Hierover vond het nodige overleg met IWT plaats, waaruit bleek dat de onderzoeksinformatie van de projecten van de competentiepolen verschilt van het FRIS informatiemodel. Dit is logisch omdat bij FRIS de focus vooral ligt op het ontsluiten van onderzoeksprojecten van kennisinstellingen met daaraan verbonden output (voornamelijk publicaties). De competentiepolen beogen een ander soort output, namelijk economische meerwaarde. Tevens gaat het om zeer beperkte aantallen projecten. Om deze reden werd ervoor geopteerd eerst van start te gaan met de grootste leveranciers (universiteiten en SOC's), omdat zij meer dan 95 % van de informatie uitmaken. De rapportering vanuit de competentiepolen moet dus via het VIN blijven verlopen. Dit werd ook afzonderlijk aan elke competentiepool gecommuniceerd.
3. Qua **uitbreiding van het aantal dataleveranciers** worden verschillende werkwijzen per leverancier gehanteerd:
 - De universiteiten doorlopen verder het impulsfinancieringstraject volgens de overeenkomsten impulsfinanciering afgesloten voor de periode 2014-2016 voor aanlevering aan FRIS. Inmiddels hebben alle instellingen mijlpaal 2 (finalisering plan van aanpak) behaald en KU Leuven, UAntwerpen en UHasselt tevens mijlpaal 3 (semantiek van de instelling geïmplementeerd in het centrale platform DGC) . Alle instellingen zitten op schema voor het behalen van mijlpaal 4 (eerste bulkaanlevering aan FRIS).
 - Met de SOC's werd het analysetraject van de data gefinaliseerd en met iMinds, VIB en VITO de eerste technische stappen ondernomen tot aanlevering aan FRIS (zie ook vraag 1).
 - Aan de wetenschappelijke instellingen ILVO, INBO, ITG werd een licentie voor een onderzoeksinformatiesysteem ter beschikking gesteld, zodat op termijn hun onderzoeksinformatie naadloos kan doorstromen naar FRIS. Er is een pilootproject voor aanlevering aan FRIS gestart met INBO. In 2016 wordt aanlevering aan FRIS voorzien door INBO en ILVO (zie ook vraag 4).
 - Aan een aantal instellingen (Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA), het departement Cultuur, Jeugd, Media en Sport (CJSM),

Artevelde Hogeschool, de Plantentuin Meise en de Steunpunten voor Beleidsrelevant Onderzoek) stelde het departement EWI een multitenant omgeving ter beschikking, zodat hun onderzoeksinformatie voorlopig al kan ontsloten worden via www.friscris.be (zie ook vraag 4). In 2016 wordt aanlevering aan FRIS voorzien door de Plantentuin en KMDA.

- Met VLIZ, Flanders Make en de financierende agentschappen FWO en het toenmalige IWT werden verkennende gesprekken gevoerd.

Bij de **uitbreiding van de informatieobjecten** ligt de nadruk vooral op de informatie over onderzoeksoutput. Zo zal informatie over publicaties van de universiteiten worden toegevoegd. Hiervoor werd in de back office al een informatiemodel ontwikkeld. Tevens wordt bekeken hoe outputs in de kunsten en verwijzingen naar wetenschappelijke datasets kunnen worden opgenomen. Hierover loopt momenteel een pilootproject bij ECOOM VUB, met als deelnemende instellingen de faculteiten architectuur van UAntwerpen, KU Leuven, VUB en UHasselt. De registratie van het onderzoek in de kunsten op instellingsniveau is momenteel afgerond, er werden al testgegevens aan FRIS geleverd.

Voor de **bouw van de onderzoeksinformatieruimte** hanteert FRIS een flexibele dienstenarchitectuur gebaseerd op webdiensten zodat de stakeholders gemakkelijk en interactief gegevens kunnen aanleveren en opvragen. De webdiensten rond onderzoeker, project, organisatie-eenheid en publicaties zijn inmiddels beschikbaar. Om de kwaliteit adequaat te kunnen meten werd een datavalidatietool aangeschaft en geïmplementeerd. Daarnaast wordt in een centraal platform (Data Governance Centre) gewerkt rond semantiek zodat organisaties hun terminologie kunnen beheren in een uniforme omgeving.

Het **beter ontsluiten van informatie** moet leiden tot een meer klantvriendelijke vorm van presentatie aan de eindgebruiker. In dit kader schreef het departement EWI eind 2015 een overheidsopdracht uit voor de bouw van een nieuwe FRIS onderzoeksportaal.

Het nieuwe FRIS portaal wil een uniek venster bieden op onderzoek in Vlaanderen en zo de zichtbaarheid vergroten. Zo kan het een bron van inspiratie zijn voor de Vlaamse overheid voor rapportering, analyses en statistieken, om de beleidsvorming te verbeteren en beter in te zetten op trends. Het FRIS portaal wil onderzoekers dichter bij elkaar brengen, interdisciplinair onderzoek stimuleren, networking tussen onderzoekers mogelijk maken en experts helpen vinden in bepaalde disciplines. Het project ging van start in mei 2016 en de oplevering wordt voorzien eind 2016.

4. Een aantal instellingen (Hogeschool Gent, Instituut voor Tropische Geneeskunde (ITG), Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO), het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) en Vrije Universiteit Brussel) maakt voor het beheer van hun onderzoeksinformatie gebruik van het softwareproduct PURE. Voor deze instellingen werd een gebruikersgroep opgericht, waar ze ervaringen kunnen uitwisselen, over hun behoeften afstemmen en middelen kunnen bundelen en efficiënt inzetten bij het aanleveren van data vanuit de PURE systemen aan het FRIS onderzoeksportaal.

Zoals hierboven aangegeven, heeft ook het departement EWI aan een aantal 'kleinere' instellingen in Vlaanderen een PURE omgeving aangeboden waar zij hun onderzoeksinformatie kunnen beheren voor hun interne doeleinden én diezelfde informatie aan het FRIS onderzoeksportaal kunnen aanbieden (zie de onder vraag 3 opgenoemde instellingen).

Er is een pilootproject voor aanlevering aan FRIS gestart met INBO, omdat deze het verst gevorderd zijn qua maturiteit van data. In 2016 wordt aanlevering voorzien door INBO, ILVO en via de multitenant omgeving door de Plantentuin en KMDA.